

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie

Kwidzyn, 31.03.2026 r.

POWIAT KWIDZYŃSKI - OBSZAROWA OCENA O JAKOŚCI WODY PRZENACZONEJ DO SPOŻYCIA ZA 2025 ROK NR 3/HK/2026

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2024 r. poz. 557), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz na podstawie sprawozdań z badań wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia zaopatrujących w wodę do spożycia przez ludzi mieszkańców powiatu kwidzyńskiego wykonanych w 2025 roku dokonał ogólnej oceny jej jakości pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym.

Liczba ludności powiatu kwidzyńskiego w 2025 roku wyniosła 75 792 osoby.

Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu kwidzyńskiego prowadzona jest przez podmioty wskazane w poniższej tabeli:

Zarządca/ Wodociąg/ Produkcja wody w m ³ / dobę	Liczba mieszkańców zaopatrywanych w wodę z poszczególnego wodociągu	Wykaz miejscowości zaopatrywanych w wodę z danego wodociągu
Przedsiębiorstwo Wodociągowo- Kanalizacyjne Kwidzyn Sp. z o.o. Wodociąg Kwidzyn -ujęcie Kamionka 5187 m ³ /dobę -ujęcie Sportowa 2676 m ³ /dobę	45 179 w tym: miasto Kwidzyn - 33410 gm. Kwidzyn - 10209 gm. Ryjewo - 1560	Wodociąg Kwidzyn: Ujęcie Kamionka: miasto Kwidzyn; gmina Kwidzyn: Baldram, Brachlewo, Brokowo, Dubiel, Gniewskie Pole, Górki, Gurcz, Janowo, Kamionka, Lipianki, Mały Baldram, Nowa Wieś, Pastwa, Podzamcze, Szałwinek, Szadowo, Tychnowy; gmina Ryjewo: Jarzębina, Rudniki, Szkaradowo Szlacheckie, Szkaradowo Wielkie, Klecewko, Pułkowice, Straszewo, Trzciano, Watkowice, Watkowice Małe Ujęcie Sportowa: miasto Kwidzyn; gmina Kwidzyn: Dankowo, Grabówko, Korzeniewo, Mareza, Nowy Dwór, Obory, Pawlice, Pole Rakowickie, Rakowice, Rakowiec, Rozpędziny
Wodociąg Licze 133 m ³ /dobę	1042	Wodociąg Licze: Licze, Bronno, Ośno, Wola Sosenska, Szadowo - Ośrodek Szkolenia Wolontariuszy

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kwidzynie
ul. Chopina 40 | 82-500 Kwidzyn
+48 55 279 38 15
adres e-mail: psse.kwidzyn@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-25004-48195-BEJFF-22

Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o.		
Wodociąg Prabuty 1051 m ³ /dobę	10 502 w tym 33 mieszkańców gm. Kwidzyn	Wodociąg Prabuty miasto Prabuty, gmina Prabuty: Gąski, Gilwa, Grodziec, Grażymowo, Jakubowo, Julianowo, Kleczewo, Kołodzieje, Kowale, Obrzynowo, Pachutki, Pilichowo, Pólko, Raniewo, Stańkowo, Stary Kamień, Trumiejki gmina Kwidzyn: Gilwa Mała
Wodociąg Sypanica 203 m ³ /dobę	1 342	Wodociąg Sypanica Antonin, Gdakowo, Gonty, Górowychy, Górowychy Małe, Kałdowo, Kamienna, Laskowice, Orkusz, Rodowo, Rodowo Małe, Sypanica, Szramowo
Wodociąg Stańkowo 0,9 m ³ /dobę	25	Wodociąg Stańkowo Stańkowo (część miejscowości)
Zakład Gospodarki Komunalnej w Gardej		
Wodociąg Gardeja 366 m ³ /dobę	2705	Wodociąg Gardeja Gardeja, Olszówka, Zebrdowo, część Czarnego Małego
Wodociąg Czarne Górne 293 m ³ /dobę	1626	Wodociąg Czarne Górne Czarne Górne, Czarne Dolne, Jaromierz, Klecewo, Pawłowo, Przęstawek, Trumieje, Wilkowo, Wraclawek
Wodociąg Wandowo 182 m ³ /dobę	1242	Wodociąg Wandowo Klasztorzek, Międzylesie, Morawy, Nowa Wioska, Otoczyn, Wandowo
Wodociąg Cygany 250 m ³ /dobę	2462	Wodociąg Cygany Bądky, część Czarnego Małego, Cygany, Krzykosy, Otłowiec, Otłótko, Rozajny Małe, Rozajny

Zakład Usług Wielobranżowych Tadeusz Kawka		
Wodociąg Sadlinki 371,2 m ³ /dobę	3 854	Wodociąg Sadlinki Białki, Karpiny, Okrągła Łąka, Olszanica, Sadlinki
Wodociąg Glina 224,7 m ³ /dobę	947	Wodociąg Glina Bronistawowo, Glina, Nebrowo Małe, Rusinowo
Wodociąg Wiśliny 164,2 m ³ /dobę	965	Wodociąg Wiśliny Kaniczki, Grabowo, Nebrowo Wielkie, Wiśliny
Gmina Ryjewo		
Wodociąg Ryjewo 577 m ³ /dobę	3834	Wodociąg Ryjewo Ryjewo, Barcice, Benowo, Borowy Młyn, Jałowiec, Kuliki, Mątowskie Pastwiska, Pułkowice, Sołtyski Miejscowość Mątki jest zaopatrywana w wodę do spożycia przez wodociąg Sztum, zarządzanym przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sztumie Sp. z o.o., nad którym nadzór sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku.

Ponadto pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie znajduje się 1 wodociąg zakładowy Kwidzyn S.A. w Kwidzynie, który nie jest wodociągiem zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Monitoring jakości wody we wszystkich powyższych wodociągach prowadzony jest przez podmioty odpowiedzialne za jakość produkowanej wody oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Próbkę wody do badań laboratoryjnych pobierane są w punktach zgodności na sieciach wodociągowych według przyjętych harmonogramów. Zgodnie z § 4 ust. 1 cyt. rozporządzenia punktem, w którym woda musi spełniać wymagania, zwanym punktem zgodności jest w przypadku wody dostarczanej z urządzeń wodociągowych – punkt czerpalny zlokalizowany najbliżej przed wodomierzem głównym lub przyłączem wodociągowym, a w przypadku braku możliwości poboru wody w tym miejscu, z zaworu używanego zwykle do pobierania wody, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej lub budynkach zamieszkania zbiorowego lub w budynkach mieszkalnych, w stosunku do którego przedsiębiorstwo wodociągowe zadeklarowało spełnienie wymagań określonych w przepisach. W przypadku wodociągów zaopatrujących w wodę powiat kwidzyński są nimi m.in. szpital, pływalnia, szkoły, przedszkola, urzędy czy sklepy lub budynki mieszkalne na terenach wiejskich. Ponadto zarządcy wodociągów pobierają próbki wody do badań na stacjach uzdatniania wody, ze zbiorników retencyjnych i na sieciach wodociągowych.

Zakres badań wody realizowany we wszystkich wodociągach obejmował parametry wykazane w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości

wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294). Oznaczeniem poddano parametry grupy A i grupy B.

W 2025 r. do analizy pobrano ilość prób wykazaną w poniżej tabeli:

Wodociąg	Próby wody uzdatnionej	Próby uległe wody uzdatnionej
Kwidzyn	80	10
Licze	11	0
Prabuty	49	0
Sypanica	21	0
Stańkowo	15	1
Gardeja	21	1
Czarne Górne	89	36
Wadowo	10	1
Cygany	11	0
Sadlinki	10	0
Glina	9	0
Wiśliny	10	0
Ryjewo	101	28

Próby uległe - nie odpowiadające wymaganiom określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

Charakterystykę jakości wody produkowanej przez poszczególne wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zlokalizowane na terenie powiatu kwidzyńskiego przedstawia poniższa tabela:

nazwa wodociągu	przekroczone parametry / oznaczona wartość	wartość parametryczna	działania naprawcze prowadzone przez Zarządcę	postępowanie administracyjne prowadzone przez PPIS	uzdatnianie
Kwidzyn ujęcie Kamionka	mangan		badania powtórne po przeprowadzeniu płukaniu sieci wykazały właściwą wartość parametru	nie prowadzono postępowania	napowietrzanie, utlenianie, redukcja, filtracja, dezynfekcja dwutlenkiem chloru
	78 ; 79	50 [µg/l]			
	ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C				
>300	„bez nieprawidłowych zmian”, zalecana liczba bakterii w 22°C – 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta				

Kwidzyn ujęcie Sportowa	chlorany i chloryny (suma)		badania powtórne po dezynfekcji i płukaniu sieci wykazały poprawę jakości wody	ze względu na zawyżony bor umorzono wszczęte postępowa- nie administracyj- ne; przy pozostałych przekrocze- niach nie prowadzono postępowań	napowie- trzenie, filtracja, wymiana jonowa, dezynfekcja dwutlenkie m chloru
	0,88	0,70 [mg/l]			
	bor				
	1,4	1,0 [mg/l]			
	żelazo				
	250 ; 370	200 [µg/l]			
ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C		„bez nieprawidłowych zmian” , zalecana liczba bakterii w 22°C – 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta			
>300					
brak przekroczeń			-	-	napowie- trzenie, filtracja, dezynfekcja podchlory- nem sodu
brak przekroczeń			-	-	napowie- trzenie, filtracja, dezynfekcja lampą UV
brak przekroczeń			-	-	napowietrz- anie, filtracja
utlenialność z KMnO₄			badania powtórne wykazały poprawę jakości wody	nie prowadzono postępowa- nia	napowie- trzenie, filtracja
5,6	5,0 [mg/l O ₂]				
Gardeja	ołów		badania powtórne prób wody pobranych w rozszerzonej liczbie wykazały właściwą wartość parametru	nie prowadzono postępowa- nia	napowie- trzenie, filtracja, dezynfekcja lampą UV
	11	10 [µg/l]			
Czarne Górne	mętność		remont stacji uzdatniania wody w tym wymiana urządzeń uzdatniających,	wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do	napowie- trzenie, filtracja, dezynfekcja lampą UV
	1,51-40	1,0 [NTU]			
	mangan				
	103-990	50 [µg/l]			
żelazo					
210-6376	200 [µg/l]				

	jon amonowy		wykazały doprowadziły do poprawy jakości wody ponadto płukanie sieci poskutkowało poprawą jakości wody	spożycia ze względu na przekroczenia manganu, żelaza i mętności	
	0,71	0,50 [mg/l]			
	bakterie grupy coli				
	1	0 [jtk/100 ml]			
	ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C		ponadto płukanie sieci poskutkowało poprawą jakości wody		
	>300	„bez nieprawidłowych zmian”, zalecana liczba bakterii w 22°C – 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta			
Wando- wo	ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C		badania powtórne po dezynfekcji i płukaniu sieci wykazały poprawę jakości wody	nie prowadzono postępowania	napowie- trzenie, filtracja
	>300	„bez nieprawidłowych zmian”, zalecana liczba bakterii w 22°C – 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta			
Cygany	brak przekroczeń		-	-	napowie- trzenie, filtracja
Sadlinki	brak przekroczeń		-	-	napowie- trzenie, filtracja, dezynfekcja lampą UV
Glina	brak przekroczeń		-	-	napowie- trzenie, filtracja, techniki membrano we, dezynfekcja lampą UV
Wiśliny	brak przekroczeń		-	-	napowie- trzenie, filtracja
Ryjewo	mangan w sieci wodociągowej		usunięcie awarii na magistrali sieci wodociągowej w Ryjewie, regulacja urzędów uzdatniających i	decyzją z 22.09.2025r. PPIS w Kwidzynie warunkowo dopuścił wodę do spożycia i wyznaczył termin jej	napowietrzanie, filtracja, dezynfekcji lampą UV
	65-1113	50 [µg/l]			
	mangan na stacji uzdatniania wody				
	58-322	50 [µg/l]			
	jon amonowy w sieci wodociągowej				
0,68	0,50 [mg/l]				

	jon amonowy na stacji uzdatniania wody		płukania sieci wodociągowej	doprowadzenia do obowiązujących norm do 30.04.2026r. Na czas obowiązywania decyzji nakazał m.in. wzmożony w zakresie jonu amonowego, manganu, parametrów mikrobiologicznych oraz azotynów i azotanów.
	0,69-1,31	0,50 [mg/l]		
	ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C		dezynfekcja i płukanie przyłącza wodociągowego punktu, w którym stwierdzono przekroczoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C	
	>300	„bez nieprawidłowych zmian”, zalecana liczba bakterii w 22°C – 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta		

Wysokie wartości parametrów manganu, żelaza, mętności oraz jonu amonowego w wodociągach Czarne Górze oraz Ryjewo zostały szerzej opisane w ocenach obszarowych tych wodociągów.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę przekroczonych parametrów z uwzględnieniem ich wpływu na zdrowie konsumentów:

Ogólna liczba mikroorganizmów (OLB) w 22 ± 2°C po 72h jest wskaźnikiem skuteczności procesów uzdatniania wody i uchodzi za jeden z najbardziej przydatnych w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji. Parametr ten obrazuje m. in. warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, znaczną zawartość w wodzie substancji wzrostowych wykorzystywanych przez mikroorganizmy, biofilm i/lub inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej. Mikroorganizmy występujące w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi obejmują szeroki zakres i są rozpowszechnione w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie. Bakterie, których optimum wzrostu przypada na przedział temperaturowy 22 ± 2°C zwykle nie cechują się właściwościami chorobotwórczymi i nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak zgodnie z zapisami cyt. rozporządzenia zaleca się aby liczba bakterii w 22°C w kranie u konsumenta nie przekraczała 200 jtk/1ml.

Bakterie grupy coli są parametrem wskaźnikowym wykorzystywanym do oceny jakości wody w systemach dystrybucji. Wykrycie ich obecności w systemie dystrybucji może wynikać z nieprawidłowości w uzdatnianiu wody ujmowanej, zanieczyszczeniu wtórnym sieci dystrybucyjnej w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, występowaniu przepływów wstecznych, obecności warunków sprzyjających powstawaniu biofilmu na powierzchniach przewodów lub w instalacjach wodnych w budynkach, odrywanie się fragmentów biofilmu na skutek starzenia się, gwałtownej zmiany ciśnienia, itp. Dopuszcza się pojedyncze bakterie grupy coli w ilości poniżej 10 jtk/100ml, przy równoczesnym wykluczeniu wskaźników kałowego zanieczyszczenia wody, to jest *Escherichia coli* i enterokoków oraz przy niezwłocznym podjęciu skutecznych działań naprawczych.

Bor występujący w przyrodzie dostaje się do wód podziemnych głównie w efekcie jego wyplukiwania ze skał oraz gleb zawierających borany i borokrzemiany. W tych przypadkach jego stężenia podlegają znacznym wahaniom w zależności od lokalnych uwarunkowań geologicznych. Ponadto związki boru są stosowane w produkcji szkła, mydła i detergentów, a także jako środki zmniejszające palność. Stwierdzane wartości boru w wodzie z wodociągu Kwidzyn, ujęcie Sportowa oraz wodociągu zakładowego Kwidzyn Sp. z o.o. wynikały z ilości tego parametru w wodzie ujmowanej do uzdatniania.

Stwierdzane wartości oraz czas ich trwania nie stwarzały zagrożenia dla konsumentów.

Chlorany produkt rozkładu dwutlenku chloru; obecne również w przypadku stosowania podchlorynów do dezynfekcji wody. Dane literaturowe o wpływie chloranów na zdrowie ludzi nie są wystarczające do ustalenia dopuszczalnej wartości. Zaleca się jednak zmniejszenie stężenia chloranów w wodzie, nie wpływając na skuteczność jej dezynfekcji.

Chloryny użycie dwutlenku chloru jako środka dezynfekcyjnego może powodować przekroczenie dopuszczalnej wartości dla chlorynów.

Najwyższe dopuszczalne stężenie sumy chloranów i chlorynów – 0,7 [mg/l].

Ołów w wodzie kranowej najczęściej nie pochodzi z ujęcia, ale z instalacji wodociągowych posiadających w swoim składzie ten pierwiastek (ołowiane rury, armatura).

Żelazo i mangan są parametrami wskaźnikowymi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które mają istotne znaczenie ze względu na akceptowalność wody i nie stanowią potencjalnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Oba parametry występują w wodach głębinowych w sposób naturalny. Obecność żelaza i manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia w nadmiernych ilościach wykazuje tendencje do wytrącania się w formie trudno rozpuszczalnych osadów o rdzawo-brunatnej barwie, co może powodować budzący zastrzeżenia konsumentów wzrost barwy i mętności oraz zmianę smaku i zapachu wody. Ponadto zawyżone zawartości żelaza i manganu mogą w dłuższym okresie powodować przebarwienia ceramiki sanitarnej, pranych tkanin czy powierzchni mających długotrwały lub stały kontakt z wodą.

Utlentialność to jedna z form wyrażania chemicznego zapotrzebowania tlenu. Jest wskaźnikiem zawartości w wodzie substancji organicznych, utleniających się w umownych warunkach pod wpływem $KMnO_4$. Utlentialność jest oznaczana zwykle w wodach podziemnych, nie zanieczyszczonych. Wysoką utlentialność wód może spowodować obecność w nich związków organicznych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego.

Jon amonowy w wodzie do spożycia nie ma bezpośredniego znaczenia dla zdrowia i dlatego nie zaproponowano zalecanej wartości opartej na kryteriach zdrowotnych. Jego zawyżona wartość może zmniejszać skuteczność dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotanów w sieci wodociągowej, a także wywoływać zmiany smaku i zapachu wody.

Zawyżona **mętność** wody może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych jak i nieorganicznych, albo ich kombinacją. Mętność jest wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie człowieka.

Wysoka mętność w wodzie może być powiązana z obecnością wyższej liczby mikroorganizmów występujących w wodzie, które często wykazują tendencję do przylegania do cząstek stałych. Jeżeli mętność nie jest związana z przekroczoną dopuszczalną liczbą mikroorganizmów, wówczas można przyjąć, że jest wynikiem zawartości substancji mineralnych lub naruszenia osadów i biofilm w sieci dystrybucyjnej. Zawyżona mętność może wpływać na wygląd oraz smak wody.

W 2025 r. nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie wystąpienia niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody z wodociągów zaopatrujących mieszkańców powiatu kwidzyńskiego.

Jakość badanej wody nie stanowiła zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów.

Biorąc pod uwagę wymagania określone dla poszczególnych parametrów w rozporządzeniu o jakości wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie w przypadku ich spełnienia stwierdza przydatność wody do spożycia, a w przypadku przekroczeń szacuje ryzyko zdrowotne konsumentów i określa warunkową przydatność lub brak przydatności wody do spożycia.

Mając na uwadze powyższe Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie stwierdził przydatność do spożycia przez ludzi wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę Kwidzyn, Licze, Prabuty, Sypanica, Stańkowo, Gardeja, Wandowo, Cygany, Sadlinki, Głina Wiśliny, natomiast ze względu na trwające na dzień 31.12.2025 r. postępowania administracyjne dotyczące jakości wody z wodociągów Ryjewo i Czarne Górne – warunkową przydatność.

Anna Kak
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Kwidzynie
/dokument podpisany elektronicznie/